

SİRKÜLER RAPOR

FON DENETİM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A. Ş.'nin müşterilerine özel bir hizmetidir. İzinsiz çoğaltılamaz. İktibas edilemez.

SİRKÜLER TARİHİ : 29 / 11 / 2019
SİRKÜLER SAYISI : 2019 / 054
SİRKÜLER KONUSU : 2020 Yılı İçin Tasdik Ettirilecek Yasal Defterler Hak.

Bilindiği üzere 2019 takvim yılının son günlerine yaklaştığımız son günlerde mükelleflerde 2020 takvim yılında kullanılacak olan yasal defterlerin tasdiki telaşı başlamıştır. Diğer taraftan ise yapılan son yasal düzenlemeler kapsamında hangi tarihte hangi defterlerin tasdik ettirileceği hususunda ise ayrıca tereddütler bulunmakta olup bu tereddütler bu sirkülerimizde giderilmeye çalışılacaktır.

19.12.2012 tarih 28502 sayılı Resmi Gazete nüshasında yayınlanan Ticari Defterlere İlişkin Tebliğ ve 213 Sayılı Vergi Usul Kanununun **Tasdik Zamanı** başlıklı 221. Maddesinde tasdike tabi tutulacak defterlerin tasdik zamanları hüküm altına alınmış olup 213 sayılı VUK'un 221. Maddesi hükmü aşağıda ki gibidir.

1.Ötedenberi işe devam etmekte olanlar defterin kullanılacağı yıldan önce gelen son ayda;

2.Hesap dönemleri Maliye Bakanlığı tarafından tespit edilenler, defterin kullanılacağı hesap döneminden önce gelen son ayda;

3. (Değişik: 4/12/1985 - 3239/17 md.) Yeniden işe başlayanlar, sınıf değiştirenler ve yeni bir mükellefiyete girenler, işe başlama, sınıf değiştirme ve yeni mükellefiyete girme tarihinden önce; vergi muafiyeti kalkanlar, muaflıktan çıkma tarihinden başlayarak on gün içinde;

4.Tasdike tabi defterlerin dolması dolayısıyla veya sair sebeplerle yıl içinde yeni defter kullanmaya mecbur olanlar bunları kullanmaya başlamadan önce.

Diğer taraftan 19.10.2019 tarih 30923 Sayılı Resmi Gazete nüshasında yayınlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No:509)' un IX. Yürürlükten Kaldırılan Tebliğler başlıklı bölümünde ki ifadeler ile 01.01.2020 tarihinde yürürlükten kalkacak olan 20.06.2015 tarih 29392 sayılı Resmi Gazete nüshasında yayınlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 454)' te **2. Elektronik Defter ve Elektronik Fatura Kullanma Zorunluluğu Getirilen Mükellefler** bölümünde

- 2014 veya müteakip hesap dönemleri brüt satış hasılatı 10 Milyon TL ve üzeri olan mükellefler.*
- 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli I sayılı listedeki malların imali, ithali, teslimi vb. faaliyetleri nedeniyle Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK)'ndan lisans alan mükellefler. Bayilik lisansı olanlar, münhasıran bu lisansa sahip olmaları nedeniyle bu bent kapsamında değerlendirilmeyecektir.*

c) *Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli III sayılı listedeki malları imal, inşa ve ithal eden mükellefler.*

(a) bendindeki şartı, 2014 hesap döneminde sağlayan mükellefler 1/1/2016 tarihinden itibaren, 2015 veya müteakip hesap dönemlerinde sağlayan mükellefler ise ilgili hesap dönemine ilişkin gelir/kurumlar vergisi beyannamesinin verileceği tarihi takip eden hesap döneminin başından itibaren, (b) ve (c) bentlerinde sayılanlardan bu Tebliğin yayım tarihinden önce lisans alan veya mükellefiyet tesis ettirenler 1/1/2016 tarihinden itibaren, bu Tebliğin yayım tarihinden sonra lisans alan veya mükellefiyet tesis ettirenler ise, lisans aldıkları ya da mükellefiyet tesis ettirdikleri tarihi izleyen hesap döneminin başından itibaren elektronik fatura ve elektronik defter uygulamasına geçmek zorundadır. Bununla birlikte, lisans ya da mükellefiyet tesis tarihi ile izleyen hesap dönemi arasındaki sürenin üç aydan kısa olması halinde isteyen mükellefler bir sonraki hesap döneminin başından itibaren elektronik defter tutabilecekler ve e-Fatura uygulamasına geçebileceklerdir.

Ayrıca 19.10.2019 tarih 30923 Sayılı Resmi Gazete nüshasında yayınlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No:509)'da ise;

- 1- *2018 hesap dönemi gayri safi ciroları (brüt satış hasılatı) veya satışları ile gayri safi iş hasılatı 5 milyon TL ve üzerinde olan mükellefler 01.07.2020 tarihinden itibaren;*
- 2- *2019 veya müteakip hesap dönemleri gayri safi ciroları (brüt satış hasılatı) veya satışları ile gayri safi iş hasılatı 5 milyon TL ve üzerinde olan mükellefler 01.07.2020 tarihinden itibaren;*
- 3- *5 milyon TL ve üzeri olan brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) şartını 2020 veya müteakip dönemlerde sağlayan mükellefler ise ilgili hesap dönemini izleyen yılın yedinci ayının başından itibaren;*
- 4- *6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli I sayılı listedeki malların imali, ithali, teslimi v.b. faaliyetleri nedeniyle Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK)'ndan lisans alan (bayilik lisansı dahil) mükellefler yönünden lisansın 2019 yılında alınması halinde 01.07.2020 tarihinden itibaren; lisansın 2020 veya müteakip dönemlerde alınması halinde ise lisansın alındığı dördüncü ayın başından itibaren;*
- 5- *Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listedeki malları imal, inşa ve/veya ithal eden mükellefler yönünden mezkûr malların 2019 yılında imal, inşa ve/veya ithal edilmesi halinde 01.07.2020 tarihinden itibaren; mezkûr malların 2020 veya müteakip dönemlerde imal, inşa ve/veya ithal edilmesi halinde ise imal, inşa ve/veya ithalin gerçekleştirildiği dördüncü ayın başından itibaren;*
- 6- *Mal veya hizmetlerin alınması, satılması, kiralanması veya dağıtım işlemlerinin gerçekleştirilmesine aracılık etmek üzere internet ortamında 23/10/2014 tarihli ve 6563 Sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda tanımlanan başkalarına ait iktisadi ve ticari faaliyetlerin yapılmasına elektronik ticaret ortamını sağlayan gerçek ya da tüzel kişi aracı hizmet sağlayıcıları, internet ortamında gerçek ve tüzel kişilere ait gayrimenkul, motorlu araç vasıtalarının satılmasına veya kiralanmasına ilişkin ilanları yayınlayan internet sitelerinin sahipleri veya işleticileri*

ile internet ortamında reklamların yayınlanmasına aracılık faaliyetinde bulunan internet reklamcılığı hizmet araçları mükellefler yönünden 01.07.2020 tarihine kadar (2020 veya müteakip hesap dönemlerinden itibaren bu paragrafta belirtilen işler ile iştigal etmek üzere işe başlayacak mükellefler ise işe başlama tarihinden itibaren 3 ay içerisinde);

- 7- *11/3/2010 tarihli ve 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre komisyoncu veya tüccar olarak sebze ve meyve ticaretiyle iştigal eden mükellefler yönünden 01.01.2020 tarihine kadar (2020 veya müteakip hesap dönemlerinden itibaren bu paragrafta belirtilen işler ile iştigal etmek üzere işe başlayacak mükellefler ise işe başlama tarihinden itibaren 3 ay içerisinde);*

Elektronik fatura uygulamasına dahil olmak zorundadırlar.

Bir başka husus da ise; 19.10.2019 tarih 30923 sayılı Resmi Gazete nüshasında yayınlanan Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No: 1)' nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 3) ' ün 3.2.6 e-Defter uygulamasına dâhil olma zorunluluğu bulunan mükelleflerden başlıklı bölümünde şu ifadelere yer verilmiştir.

3.2.6. e-Defter uygulamasına dâhil olma zorunluluğu bulunan mükelleflerden;

- 1- e-Fatura uygulamasına geçiş zorunluluğu bulunan mükellefler, e-Fatura uygulamasına geçiş süresi içinde (e-Fatura uygulamasına yıl içinde zorunlu olarak geçen mükellefler bakımından izleyen yılın başından itibaren),
- 2- Bu Tebliğ yayım tarihi itibarıyla Türk Ticaret Kanununun 397 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca bağımsız denetime tabi olan şirketler 1/1/2020 tarihinden itibaren, 2020 ve müteakip yıllarda bağımsız denetime tabi olma şartlarını sağlayan mükellefler ise şartların sağlandığı yılı takip eden yılın başından itibaren,

e-Defter uygulamasına geçmek ve edefer.gov.tr adresinde format ve standardı belirlenen defterleri e-Defter olarak tutmak zorundadırlar.

İfadelerine yer verilmiştir.

Sonuç

Yukarıda detaylı olarak açıklanan mevzuat hükümleri bir arada değerlendirildiği zaman;

- a- **2018 takvim yılında en az 10 milyon TL' si gayrisafi (brüt) satış hasılatı bulunan mükelleflerin Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Seri No:454) hükümleri çerçevesinde 2020 takvim yılında elektronik deftere tabi olmaları gerekmektedir. Bu durum üzere 2020 takvim yılında elektronik defter üzerinden kayıtlarını yapabilmeleri için ise en geç Aralık – 2019 dönemi içerisinde gerekli merasimi tamamlamaları gerekmektedir.**

- b- 2018 ve 2019 takvim yıllarında en az 5 milyon TL' si gayrisafi (brüt) satış hasılatı bulunan mükelleflerin ise Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 509) hükümleri dairesinde 2020 takvim yılı başında ve / veya içerisinde (en geç 01.07.2020 tarihine kadar) elektronik fatura mükellefi olmaları zorunluluğu bulunması ve 19.10.2019 tarih 30923 sayılı Resmi Gazete nüshasında yayınlanan Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No: 1)' nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 3) hükümleri çerçevesinde 01.01.2021 tarihinden itibaren elektronik deftere tabi olmaları gerekmektedir.**

Diğer taraftan elektronik deftere tabi olan ve / veya olacak mükellefler yevmiye defteri ile defter – i kebir' i elektronik ortamda tutacaklarından kağıt ortamında tasdik ettirmemeleri gerekmektedir. Ancak yevmiye defteri ile defteri kebir dışında kalan ve mevzuat hükümleri çerçevesinde tasdik ettirilmesi gereken diğer defterler için mevzuat hükümleri saklıdır. Bu durumda;

A- 2020 Takvim Yılında Elektronik Deftere Tabi Olmayan veya Öteden Beri Elektronik Defter Mükellefi Olanlar Yönünden;

1- 2020 Takvim Yılında Elektronik Deftere Tabi Olmayan Gerçek Kişi Mükelleflerin (Bilanço Esasına Göre veya İşletme Hesabı Esasına Göre Defter Tutan Mükellefler) Tasdike Tabi Defterleri Aşağıda Sayılmıştır.

- Yevmiye Defteri
- Defter – i Kebir
- Envanter Defteri
- İşletme Defteri

Öteden beri devam eden mükelleflerin yukarıda sayılan defterleri Aralık – 2019 dönemi içerisinde tasdik ettirmeleri zorunludur. Ancak 2019 takvim yılında kullandıkları defterleri 2020 takvim yılı içerisinde de kullanmak isteyen mükellefler ise Ocak – 2020 dönemi içerisinde ara tasdik yaptırmaları gerekmektedir.

2- 2019 Takvim Yılında Elektronik Deftere Tabi Olan Gerçek Kişi Mükelleflerin Tasdike Tabi Defterleri Aşağıda Sayılmıştır.

- ✓ Envanter Defteri

Öteden beri devam eden mükelleflerin envanter defterlerini Aralık – 2019 dönemi içerisinde tasdik ettirmeleri zorunludur. Ancak 2019 takvim yılında kullandığı envanter defterini 2020 takvim yılında da kullanmak isteyen mükellefler ise Ocak – 2020 dönemi içerisinde ara tasdik yaptırmaları gerekmektedir.

3- 2020 Takvim Yılında Elektronik Deftere Tabi Olmayan Limited Şirketlerin Tasdike Tabi Defterleri Aşağıda Sayılmıştır.

- ✚ Yevmiye Defteri
- ✚ Defteri Kebir
- ✚ Envanter Defteri
- ✚ Müdürler Kurulu Karar Defteri (varsa)
- ✚ Ortaklar Pay Defteri
- ✚ Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri

Öteden beri devam eden mükelleflerin yukarıda sayılan defterlerden yevmiye defteri, defteri kebir ve envanter defterinin açılış tasdikini Aralık – 2019 dönemi içerisinde yaptırımları gerekmektedir.

Eğer ki limited şirketin Müdürler Kurulu Karar Defteri veya Karar Defteri isminde bir defterinin mevcut olması halinde ise bu defterin 2020 takvim yılında kullanılmak üzere Aralık – 2019 dönemi içerisinde açılış tasdikinin yapılması gerekmektedir.

Ancak 2019 takvim yılında kullandıkları defterleri 2020 takvim yılı içerisinde de kullanmak isteyen limited şirket statüsünde mükellefler ise Ocak – 2020 dönemi içerisinde kullanacakları defterleri ara tasdik yaptırımları gerekmektedir.

Ortaklar pay defteri ile Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri daha önceden onaylatılması şartı ile ek bir işlem istememektedir. Defterin sahifesi bittikten sonra bittiği zaman da kullanılmak üzere yenisi tasdik ettirilecektir.

4- 2019 Takvim Yılında Elektronik Deftere Tabi Olan Limited Şirketlerin Tasdike Tabi Defterleri Aşağıda Sayılmıştır.

- ❖ Envanter Defteri
- ❖ Müdürler Kurulu Karar Defteri (varsa)
- ❖ Ortaklar Pay Defteri
- ❖ Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri

Öteden beri devam eden mükelleflerin envanter defterlerini Aralık – 2019 dönemi içerisinde tasdik ettirmeleri zorunludur.

Eğer ki limited şirketin Müdürler Kurulu Karar Defteri veya Karar Defteri isminde bir defterinin mevcut olması halinde ise bu defterin 2020 takvim yılında kullanılmak üzere Aralık – 2019 dönemi içerisinde açılış tasdikinin yapılması gerekmektedir.

Ancak 2019 takvim yılında kullandıkları defterleri 2020 takvim yılı içerisinde de kullanmak isteyen limited şirket statüsünde mükellefler ise Ocak – 2020 dönemi içerisinde kullanacakları defterleri ara tasdik yaptırımları gerekmektedir.

5- 2020 Takvim Yılında **Elektronik Deftere Tabi Olmayan Anonim Şirketlerin** Tasdike Tabi Defterleri Aşağıda Sayılmıştır.

- Yevmiye Defteri
- Defteri Kebir
- Envanter Defteri
- Yönetim Kurulu Karar Defteri
- Ortaklar Pay Defteri
- Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri

Öteden beri devam eden mükelleflerin yukarıda sayılan defterlerden yevmiye defteri, defteri kebir, envanter defteri ve yönetim kurulu karar defterinin açılış tasdikini Aralık – 2019 dönemi içerisinde yaptırmaları gerekmektedir.

Ancak 2019 takvim yılında kullandıkları defterleri 2020 takvim yılı içerisinde de kullanmak isteyen anonim şirket statüsünde mükelleflerin ise Ocak – 2020 dönemi içerisinde kullanacakları defterleri ara tasdik yaptırmaları gerekmektedir.

Ortaklar pay defteri ile Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri daha önceden onaylatılması şartı ile ek bir işlem istememektedir. Defterin sahifesi bittikten sonra bittiği zaman da kullanılmak üzere yenisi tasdik ettirilecektir.

6- 2019 Takvim Yılında **Elektronik Deftere Tabi Olan Anonim Şirketlerin** Tasdike Tabi Defterleri Aşağıda Sayılmıştır.

- Envanter Defteri
- Yönetim Kurulu Karar Defteri
- Ortaklar Pay Defteri
- Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri

Öteden beri devam eden mükelleflerin yukarıda sayılan defterlerden envanter defteri ve yönetim kurulu karar defterinin açılış tasdikini Aralık – 2019 dönemi içerisinde yaptırmaları gerekmektedir.

Ancak 2019 takvim yılında kullandıkları defterleri 2020 takvim yılı içerisinde de kullanmak isteyen anonim şirket statüsünde mükellefler ise Ocak – 2020 dönemi içerisinde kullanacakları defterleri ara tasdik yaptırmaları gerekmektedir.

Ortaklar pay defteri ile Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri daha önceden onaylatılması şartı ile ek bir işlem istememektedir. Defterin sahifesi bittikten sonra bittiği zaman da kullanılmak üzere yenisi tasdik ettirilecektir.

B- 2020 Takvim Yılında Elektronik Deftere 454 Sıra Nolu VUK Tebliği Hükümleri Çerçevesinde Geçecek Mükellefler Yönünden;

1- 2020 Takvim Yılında 454 Sıra Nolu VUK Tebliği Hükümleri Çerçevesinde Elektronik Deftere Tabi Olacak Gerçek Kişi Mükelleflerin Tasdike Tabi Defterleri Aşağıda Sayılmıştır.

➤ Envanter Defteri

Öteden beri devam eden mükelleflerin yukarıda sayılan defterleri Aralık – 2019 dönemi içerisinde tasdik ettirmeleri zorunludur. Ancak 2019 takvim yılında kullandıkları defterleri 2020 takvim yılı içerisinde de kullanmak isteyen mükellefler ise Ocak – 2020 dönemi içerisinde ara tasdik yaptırımları gerekmektedir.

2- 2020 Takvim Yılında 454 Sıra Nolu VUK Tebliği Hükümleri Çerçevesinde Elektronik Deftere Tabi Olacak Limited Şirketlerin Tasdike Tabi Defterleri Aşağıda Sayılmıştır.

- Envanter Defteri
- Müdürler Kurulu Karar Defteri (varsa)
- Ortaklar Pay Defteri
- Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri

Öteden beri devam eden mükelleflerin yukarıda sayılan defterlerden yevmiye defteri, defteri kebir ve envanter defterinin açılış tasdikini Aralık – 2019 dönemi içerisinde yaptırımları gerekmektedir.

Eğer ki limited şirketin Müdürler Kurulu Karar Defteri veya Karar Defteri isminde bir defterinin mevcut olması halinde ise bu defterin 2020 takvim yılında kullanılmak üzere Aralık – 2019 dönemi içerisinde açılış tasdikinin yapılması gerekmektedir.

Ancak 2019 takvim yılında kullandıkları defterleri 2020 takvim yılı içerisinde de kullanmak isteyen limited şirket statüsünde mükellefler ise Ocak – 2020 dönemi içerisinde kullanacakları defterleri ara tasdik yaptırımları gerekmektedir.

Ortaklar pay defteri ile Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri daha önceden onaylatılması şartı ile ek bir işlem istememektedir. Defterin sahifesi bittikten sonra bittiği zaman da kullanılmak üzere yenisi tasdik ettirilecektir.

3- 2020 Takvim Yılında 454 Sıra Nolu VUK Tebliği Hükümleri Çerçevesinde Elektronik Deftere Tabi Olacak Anonim Şirketlerin Tasdike Tabi Defterleri Aşağıda Sayılmıştır.

- Envanter Defteri
- Yönetim Kurulu Karar Defteri
- Ortaklar Pay Defteri
- Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri

Öteden beri devam eden mükelleflerin yukarıda sayılan defterlerden yevmiye defteri, defteri kebir, envanter defteri ve yönetim kurulu karar defterinin açılış tasdikini Aralık – 2019 dönemi içerisinde yaptırmaları gerekmektedir.

Ancak 2019 takvim yılında kullandıkları defterleri 2020 takvim yılı içerisinde de kullanmak isteyen anonim şirket statüsünde mükelleflerin ise Ocak – 2020 dönemi içerisinde kullanacakları defterleri ara tasdik yaptırmaları gerekmektedir.

Ortaklar pay defteri ile Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri daha önceden onaylatılması şartı ile ek bir işlem istememektedir. Defterin sahifesi bittikten sonra bittiği zaman da kullanılmak üzere yenisi tasdik ettirilecektir.

C- 2020 Takvim Yılında Elektronik Deftere 509 Sıra Nolu VUK Tebliği Hükümleri Çerçevesinde Gececek Mükellefler Yönünden;

- 1- 11/3/2010 tarihli ve 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre komisyoncu veya tüccar olarak sebze ve meyve ticaretiyle iştiğal eden mükellefler hariç olmak üzere diğer tüm mükelleflerin 01.07.2020 tarihine kadar elektronik fatura uygulamasına dahil olma zorunlulukları bulunması ve 19.10.2019 tarih 30923 sayılı Resmi Gazete nüshasında yayınlanan Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No: 1)' nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 3) ' ün 3.2.6 e-Defter uygulamasına dâhil olma zorunluluğu bulunan mükelleflerden başlıklı bölümünün birinci fıkrasının parantez içi hükmü çerçevesinde elektronik deftere tabi olma zorunlulukları 01.01.2021 tarihinde başlamaktadır. Bu nedenle şu anda elektronik deftere tabi olmamakla birlikte 509 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Hükümleri çerçevesinde elektronik fatura uygulamasına tabi olacak mükelleflerin yazımızın sonuç bölümünün A alt bölümünün alt bölümlerinde sayılan ve mükellefiyetlerine uygun olan türden defterleri tasdik ettirmeleri gerekmektedir.
- 2- Diğer taraftan; 11/3/2010 tarihli ve 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre komisyoncu veya tüccar olarak sebze ve meyve ticaretiyle iştiğal eden mükelleflerin ise 509 Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği hükümleri çerçevesinde 01.01.2020 tarihinde elektronik fatura uygulamasına dahil olma zorunluluklarının bulunması nedeniyle yazımızın sonuç bölümünün B alt bölümünün alt bölümlerinde sayılan ve mükellefiyetlerine uygun olan türden defterleri tasdik ettirmeleri gerekmektedir.

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR
YILDIRIM BEYAZIT AKHAN